

Oblak podaje še nekaj dodatkov. Ostanki starih oblik so: aor. *бълетъ*; infinitivi se nahajajo le sporadično v severno-zapadnih narečjih, posebno v srbščini, in še tu le v narodnih pesmih. Spominiki dokazujejo, da se je infinitiv že v XVII. stoletju, vsaj v večini bolgarskih spominikov, popolnoma izgubil, dasi še ni dovoljne razlage za to izgubo. Nato govori Oblak o oblikah, ki so po analogiji stvarjene, in jih deli v štiri kategorije. — Naposled omenja Oblak še predgovor in pagovor Kaline. Oba se bavita z vprašanjem o domovini staroslovenščine; v predgovoru pa je tudi karakteristika jugoslovanskega jezika VI.—VIII. stoletja. Kalina je namreč prepričan, da so jugoslovanski narodi pri prehodu čez Dunav koncem V. stoletja imeli še skupen jezik; toda pozitivnih dokazov nima, in Oblak mu oporeka, češ, če že za X. stoletje radi *dl* in *vy* v brižinskih spominikih ne moremo dokazati jednotne slovenščine, kamo-li da bi še za VIII. stoletje mislili na jednotni jugoslovanski jezik! Kalina opira svojo trditev na slovanske elemente v grščini, v latinskih in bizantinskih spominikih, v albanskem in romunskem jeziku, a Oblak pobija z uspehom vse razloge. — Vprašanje o domovini staroslovenščine obravnava Kalina obširno, in sredstva, s katerimi dokazuje, so prava, le uporaba je brez zadostne kri-

tike; kot negativen rezultat dobi Kalina, da staroslovenščina ni jezik panonskih Slovencev. — Po tej, tudi za slovenščino važni razpravi čitamo R. Abicht: „Der Angriff der Bulgaren auf Constantinopel im Jahre 896. n. Chr.“; R. Meringer: „Ein altes lettisches Vaterunser“; Milorad Medini: „Veltranić's Pelegrin“; Mavro Vetranic-Čavčić je živel v XIII. stoletju, in ž njim je napočila zora dubrovniškega slovstva. Pisatelj dokazuje, da njegov alegorični epos „Pelegrin“ ni prestava ali imitacija kakega italijanskega dela, temveč da ima mnogo izvirnega; naslanja se sicer na italijanske vire, a obdelan je tako dobro, da se težko zasledi vir, iz katerega je zajemal pesnik. — Nadalje so pisali J. Bogdan: „Eine bulgarische Urkunde des Caren Joan Sracimir“; A. Brückner: „Polonica“; Hil. Ruvasac: „Kleinigkeiten zur Geschichte der Balkanhalbinsel.“ — V kritičnem oddelku pišeta Fr. Pastrnek in G. Polivka, v bibliografičnem pa V. Jagić, V. Oblak, A. Brückner in G. Polivka. V. Oblak ocenjuje med drugim tudi Šketovo „staroslovensko čitanko“. V zadnjem oddelku „Kleine Mittheilungen“ poročajo: M. Rešetar, C. C. Uhlenbeck, A. Pogodin in K. Štrekelj: „Zur Literatur über die Koleda bei den Slovenen.“

Fr. V.

## Razne stvari.

**Koncert „Glasbene Matice“** v prid družbi sv. Cirila in Metoda dne 14. in 15. novembra. Naša šolska družba ima vedno več troškov, zato ji je skrbeti, da si pridobi čim več dohodkov. In prav dobra je bila misel, katero so pogodile nekatere društvenice, naj bi namreč naši Ciril-Metodovi družbi segla pod pazduho tudi „Glasbena Matica“ s svojim mešanim in moškim zborom. Misel se je uresničila na korist in čast obeh društev dne 14. in 15. listopada v „Sokolovi“ dvorani „Narodnega doma“ pri koncertu, pri katerem je sodelovala vojaška godba c. in kr. pešp. št. 27., potem gospica Vetterova in gg. Ivan Meden in Josip Nolli.

Najprej je igrala vojaška godba Beethovenovo ouverturo „Blagoslovljenje“, op. 124. Skladba je umetna in zahteva že nekoliko glasbenega vkusa pri poslušalcu, da napravi s svojo slikovitostjo nanj tisti utisek, ki ga je umetnik vanjo položil. Druga točka „Materine sanje“, dramatična slika v jednom dejanju, katero je napisal E. Gangl, kaže nam v pesniški obliki in alegoričnih podobah materinsko ljubezen, katere ne premaga nobena izkušnja, nobena sila. Mlade naše diletantije so kaj ljubko deklamovale in tudi obleko simboličnim podobam primerno pogodile; zato jim je izkazalo občinstvo svoje priznanje z obilnim ploskanjem. — Naslednja točka: A. Rubinsteinova „Rusalka“ je ženski zbor

z orkestrom in alt-solom. Vsa skladba je primerno vsebini temnega značaja, podaje pa obilo umetniškega užitka. Ženski zbor se je odlikoval v njej posebno v sopranu s čisto in točno intonacijo. — A. Försterjeva: „Kitica slovenskih narodnih pesnij“ je v Slovencih dobro znana skladba, ki še vedno poslušalce ogreva. — Zadnja točka: G. Mašekov „Kdo je mar?“ je prijeten spomin na polpretekle čase slovenske glasbe. Orkester in moški zbor, kakor tudi solista gospoda Meden in Nolli sta pela z dobrim glasom in pripomogla, da je kompozicija prodrla pri občinstvu.

Tako je koncert pod spretnim vodstvom gospoda dirigenta Jos. Čerina dosegel svoj smoter po Horacijevem pregovoru: utile cum dulci. „Dulce“ so nam podali diletantje in „Glasbena Matica“, „utile“ pa je dosegla družba sv. Cirila in Metoda, kar ji tudi za bodočnost iz srca privoščimo. dr. K.

## Zvezdoslovni koledar za mesec gruden.

Ta mesec se vidijo ob večerih malone vse premičnice jako svetle. Merkur je seveda neznamen, krepkeje sije Venera (večernica), najkrepkeje pa Mars, ki je sedaj s svojo rdečo svetlobo sploh najsvetlejša zvezda na nebu. Svetal je tudi Jupiter, in počasni Neptun se kaže v vsej svoji moči.